

Λευκωσία, 16 Ιουλίου 2021

Κύριο Κωνσταντίνο Πετρίδη
Υπουργό Οικονομικών
Υπουργείο Οικονομικών
1439 Λευκωσία

Κύριε Υπουργέ,

Θέμα: Μετεξέλιξη του φορολογικού συστήματος της χώρας

Με αφορμή την πρόσφατη συμφωνία των G7 για την υιοθέτηση ενός ελάχιστου φορολογικού συντελεστή 15%, πραγματοποιήθηκε στο ΚΕΒΕ στις 11 Ιουνίου 2021 ευρεία σύσκεψη των πλέον αντιπροσωπευτικών φορέων της επιχειρηματικής τάξης και της οικονομίας του τόπου για ανταλλαγή απόψεων με στόχο την υποβολή εισηγήσεων προς την κυβέρνηση για να αρχίσει διάλογος και προετοιμασία σε σχέση με την μετεξέλιξη του φορολογικού συστήματος της χώρας μας. Παρακολουθούμε προσεκτικά τις εξελίξεις γύρω από το διεθνές φορολογικό και κανονιστικό περιβάλλον όπως αυτό φαίνεται να διαμορφώνεται, γι' αυτό και προληπτικά υποβάλλουμε τις κάτωθι εισηγήσεις μας. Στη σύσκεψη συμμετείχαν το ΚΕΒΕ, η ΟΕΒ, ο ΣΕΛΚ, ο Παγκύπριος Δικηγορικός Σύλλογος, το Ναυτιλιακό Επιμελητήριο, ο CIFA, ο CIBA, ο CYFA καθώς και τα 5 μεγαλύτερα ελεγκτικά γραφεία του τόπου.

Οι διεθνείς εξελίξεις και άλλες μεταβολές όπως διαμορφώνονται, αφορούν, κατά κύριο λόγο, το αντικείμενο της φορολόγησης σε τομείς όπως οι πολυεθνικές εταιρείες, η πράσινη ανάπτυξη και το περιβάλλον, η καταπολέμηση του επιθετικού φορολογικού σχεδιασμού, η φορολογική διαφάνεια και εναρμόνιση, καθώς και η τεχνολογία και η ψηφιακή φορολόγηση. Ενδεικτικές είναι οι αποφάσεις οργανισμών όπως όχι μόνο οι G7 αλλά και οι G20, ο ΟΟΣΑ, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, καθώς και χωρών όπως οι ΗΠΑ, η Γερμανία, το Ηνωμένο Βασίλειο και η Γαλλία που προκρίνουν τις μεταβολές αυτές, η Ρωσία που ακολουθεί δική της πολιτική, καθώς και η Κίνα, η οποία φαίνεται να διατηρεί διαφορετική στάση. Οι εξελίξεις αυτές δημιουργούν την ανάγκη για σοβαρό προβληματισμό όσον αφορά το δικό μας φορολογικό και κανονιστικό περιβάλλον, έχοντας πάντοτε βέβαια υπόψη το σχετικό Ευρωπαϊκό κεκτημένο και τη συνεχή εξέλιξη του καθώς και τις σχετικές Αποφάσεις του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ως Κύπρος, συνεχίζουμε να λειτουργούμε στο πλαίσιο του υφιστάμενου φορολογικού καθεστώτος το οποίο θεσπίστηκε το 2002, για σκοπούς εναρμόνισης με το Ευρωπαϊκό κεκτημένο κατά την ένταξη της χώρας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Είναι γεγονός ότι, το πλαίσιο αυτό έχει βελτιωθεί και εμπλουτιστεί από τότε και έχει εξυπηρετήσει τους σκοπούς του σε σημαντικό βαθμό συμβάλλοντας στην ανάπτυξη της Κύπρου ως ένα διεθνές επιχειρηματικό και επενδυτικό κέντρο. Πλην όμως, μεταφέρει τα προβλήματα και τις

αδυναμίες του που το καθιστούν στη σημερινή εποχή με τα σημερινά δεδομένα ανεπαρκές για να διαχειριστεί επιτυχώς τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει η Κύπρος ως ένας διεθνής επιχειρηματικός και επενδυτικός προορισμός.

Λαμβάνοντας υπόψη τις διεθνείς εξελίξεις που βρίσκονται καθοδόν και τις δυνατότητες του υφιστάμενου φορολογικού συστήματος να εξυπηρετήσει τη χώρα ως ένα σύγχρονο κέντρο παροχής υπηρεσιών, ως επίσης και το νέο στρατηγικό μακροπρόθεσμο οικονομικό μοντέλο που τυγχάνει επεξεργασίας από το Συμβούλιο Οικονομίας και Ανταγωνιστικότητας, κρίνουμε ότι έφτασε το πλήρωμα του χρόνου να μελετηθεί σοβαρά η εκπόνηση νέου ολοκληρωμένου φορολογικού πλαισίου για την Κύπρο.

Η εισήγηση μας ασφαλώς δεν περιορίζεται μόνο στο στενό επίπεδο της φορολογικής πολιτικής και των συναφών κανονιστικών ρυθμίσεων, αλλά επεκτείνεται και σε λειτουργικές και διοικητικές ρυθμίσεις, καθώς και στην εφαρμογή των τελευταίων τεχνολογιών και εργαλείων ηλεκτρονικής διακυβέρνησης. Είναι για αυτό το λόγο που χαρακτηρίζουμε την εργασία αυτή ως «μετασχηματισμό» του υφιστάμενου φορολογικού συστήματος, αφού στην πράξη σημαίνει τη μετεξέλιξή του και όχι απλά την κατάργησή και αντικατάστασή του υφιστάμενου.

Οι κύριοι παράγοντες που, κατά την άποψή μας, επηρεάζουν άμεσα την υφιστάμενη κατάσταση και δεδομένα περιλαμβάνουν τους ακόλουθους:

- Το σχετικό Ευρωπαϊκό κεκτημένο και τη συνεχή εξέλιξη του.
- Το διευρυμένο δίκτυο Διμερών Φορολογικών Συνθηκών μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και άλλων Κρατών.
- Η φήμη της χώρας στο διεθνές σκηνικό.
- Οι διεθνείς εξελίξεις όπως προκύπτουν από επίσημες δηλώσεις των G7, G20, ΟΟΣΑ και οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Η επιδίωξη των μεγαλύτερων οικονομικά χωρών για να ενισχύσουν τα φορολογικά τους έσοδα, ιδιαίτερα από τη φορολόγηση των πολυεθνικών εταιρειών και των εταιρειών τεχνολογίας και ψηφιακού εμπορίου.
- Η νέα, πιο αυστηρή τάση, για φορολογική συμμόρφωση, διαφάνεια και εναρμόνιση των χωρών μεταξύ τους, στα πλαίσια της τήρησης του σχετικού νομικού πλαισίου.
- Ο διαφαινόμενος παραμερισμός της εθνικής κυριαρχίας σε ότι αφορά τουλάχιστον κάποια από τα φορολογικά ζητήματα.
- Η τεχνολογία και πως αυτή επηρεάζει το επιχειρείν.
- Η επικέντρωση σε θέματα αειφόρου ανάπτυξης και «πράσινης» φορολόγησης.
- Οι δεσμεύσεις της χώρας έναντι του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Η ευρύτερη κοινωνική και αναπτυξιακή πολιτική της χώρας μας.
- Ο μακροπρόθεσμος στρατηγικός σχεδιασμός για την οικονομία μέχρι το 2035. από το Συμβούλιο Οικονομίας και Ανταγωνιστικότητας.

Ως εκ τούτου, προτείνουμε όπως για την εργασία αυτή δημιουργηθεί μια ειδική εξειδικευμένη επιτροπή από τους πλέον κατάλληλους και γνώστες φορείς, η οποία να μελετήσει και να διασφαλίσει ότι:

- Το νέο φορολογικό καθεστώς θα παραμείνει απλό, ευκατανόητο και εύκολο στην εφαρμογή.
- Δεν θα οδηγήσει στην αύξηση των φορολογικών βαρών τόσο για τις επιχειρήσεις όσο και για τα φυσικά πρόσωπα αλλά τουναντίον θα πρέπει να στοχεύει σε μείωση του φορολογικού βάρους.
- Θα υιοθετεί πρωτίστως όλες τις απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά και άλλων διεθνών οργανισμών σχετικά με τα φορολογικά θέματα πάντοτε με σεβασμό στις αποφάσεις των αρμοδίων Ευρωπαϊκών και διεθνών δικαστηρίων.
- Θα γίνουν παράλληλα οι απαραίτητες μεταρρυθμίσεις και συναφείς εργασίες που περιλαμβάνονται στις υποχρεώσεις έναντι του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.
- Θα περιβάλει με συνέργεια και καταλυτική εφαρμογή του μακροπρόθεσμου στρατηγικού σχεδιασμού για την οικονομία μέχρι το 2035.
- Η ανταγωνιστικότητα της χώρας μας θα ενισχυθεί. Αποτελεί κορυφαίας σημασίας στόχο η θέσπιση ενός νέου φορολογικού πλέγματος, όπου ο αποτελεσματικός συντελεστής φορολόγησης να παραμένει ανταγωνιστικός.
- Θα υιοθετηθούν οι καλύτερες δυνατές πρακτικές δημόσιας διοίκησης και ηλεκτρονικής διακυβέρνησης στα Τμήματα Φορολογίας, Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη και στα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολίτη, για να είναι σε θέση να εξυπηρετήσει ένα σύγχρονο φορολογικό καθεστώς.
- Θα διατηρεί αλλά και αναβαθμίζει τη χώρα μας ως ένα σύγχρονο κέντρο παροχής υπηρεσιών και προσέλκυσης παραγωγικών επενδύσεων, προσδίδοντας αξία στους ντόπιους επιχειρηματίες αλλά ταυτόχρονα και σε ξένους επενδυτές μέσω απλοποιημένων διαδικασιών οι οποίες θα μειώνουν σημαντικά το λειτουργικό τους κόστος.
- Θα ενισχύσει τη χρήση της Κύπρου για μεταφορά έδρας ή για δημιουργία περιφερειακής βάσης διεθνών επιχειρήσεων.
- Θα δημιουργεί και θα προωθεί συνθήκες ανάπτυξης, διευκολύνοντας πολίτες και επιχειρήσεις να λειτουργούν και να αναπτύσσονται.
- Θα αυξήσει την αξιοπιστία της χώρας μας και θα βελτιώσει την εικόνα της στο εξωτερικό η οποία έχει για διάφορους λόγους επηρεαστεί αρνητικά.
- Θα συμβάλει στη διαμόρφωση ενός σύγχρονου οικονομικού μοντέλου το οποίο θα επιτρέψει την αντιμετώπιση των προκλήσεων και τον επαναπροσδιορισμό της Κυπριακής οικονομίας για διασφάλιση της ανθεκτικότητας και συνεχούς ανάπτυξης της σε μακροχρόνιο ορίζοντα.
- Θα υπάρχει φορολογική σταθερότητα και προβλεψιμότητα.
- Θα ενισχυθεί η φορολογική συμμόρφωση.
- Το νέο φορολογικό σύστημα θα είναι δίκαιο και θα προωθεί συγκεκριμένες πολιτικές στις οποίες αποδίδεται έμφαση όπως η πράσινη και γαλάζια ανάπτυξη και ο ψηφιακός μετασχηματισμός.

Θεωρούμε πως η φορολογική αλλά και άλλες μεταρρυθμίσεις στις οποίες θα πρέπει να προβούμε, πρέπει να αποτελούν μέρος του γενικότερου οράματος μας για το μέλλον το οποίο θα πρέπει να προσδιοριστεί με τη συμβολή όλων των οικονομικών φορέων. Το νέο στρατηγικό μακροπρόθεσμο οικονομικό μοντέλο που τυγχάνει επεξεργασίας από το Συμβούλιο Οικονομίας και Ανταγωνιστικότητας είναι ένα ουσιαστικό βήμα προς την ορθή

κατεύθυνση αφού μεταξύ άλλων θα συμβάλει στον προσδιορισμό του οικονομικού μας οράματος για τουλάχιστον τα επόμενα 15 χρόνια. Αναμένουμε την ολοκλήρωση του στρατηγικού σχεδίου για να εκφράσουμε τις απόψεις μας.

Θεωρούμε τέλος πως τόσο οι πόροι του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας αλλά και του Προγράμματος Θ.Α.Ε.Ι.Α της νέας προγραμματικής περιόδου 2021-2027 μπορούν να συμβάλουν αποφασιστικά στην πραγματοποίηση των αναγκαίων μεταρρυθμίσεων και τη διασφάλιση της ανθεκτικότητας, της ανταγωνιστικότητας και ανάπτυξης της Κυπριακής οικονομίας.

Σίγουρα και όσον αφορά τη μεταρρύθμιση του φορολογικού μας πλαισίου δεν θα πρέπει να προβούμε σε βεβιασμένες ενέργειες και δημόσιες δηλώσεις αλλά αυτή θα πρέπει να αποτελέσει αντικείμενο προσεκτικής και ενδεδειγμένης μελέτης η οποία να λαμβάνει υπόψη όλες τις παραμέτρους. Πιστεύουμε ότι, ο τρόπος για να στεφθεί με επιτυχία το εγχείρημα αυτό, θα πρέπει να είναι αντίστοιχος με αυτόν που ακολούθησε το Κράτος πριν από 20 περίπου χρόνια, με την τότε φορολογική μεταρρύθμιση για εναρμόνιση με το Ευρωπαϊκό Κεκτημένο, ήτοι με την μετάκληση στην Κύπρο εξειδικευμένων εμπειρογνομώνων. Την ίδια στιγμή είναι εκ των ων ουκ άνευ αδήριτη η ανάγκη για συνεργασία του Κράτους με όλους του αρμόδιους παραγωγικούς φορείς της οικονομίας.

Προτείνουμε ως εκ τούτου όπως το Υπουργείο σας και η κυβέρνηση γενικότερα προβεί σε έναρξη διαβούλευσης με τους οικονομικούς φορείς του τόπου που συμμετείχαν στη σύσκεψη στο ΚΕΒΕ με σκοπό την εκπόνηση ενός νέου σύγχρονου, προοδευτικού φορολογικού πλαισίου που να συνάδει με το επιδιωκόμενο οικονομικό μοντέλο της χώρας και τις ευρύτερες συναφείς διεθνείς εξελίξεις.

Δεν είμαστε δογματικοί και δεν δεσμευόμαστε από οποιεσδήποτε αγκυλώσεις, είμαστε ανοικτοί και έτοιμοι για μια ειλικρινή διαβούλευση, μέσα από την οποία θα επιδιωχθεί να πετύχουμε το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα για τη χώρα, διασφαλίζοντας έτσι τη βιωσιμότητα και ανταγωνιστικότητά της αφενός, και αφετέρου, την συνεχή και αειφόρο ανάπτυξη της οικονομίας και της κοινωνικής ευημερίας. Η θέση μας αφορά σε ολιστική λύση και όχι η οποιαδήποτε τροποποίηση να περιοριστεί σε αυξομείωση μεμονωμένων συντελεστών ή άλλων τελών.

Κύριε Υπουργέ,

Είμαστε βέβαιοι πως αντιλαμβάνεστε πλήρως την ανάγκη να προχωρήσουμε στις αναγκαίες μεταρρυθμίσεις προσεκτικά και μελετημένα χωρίς βεβιασμένες κινήσεις αλλά και σίγουρα όμως χωρίς χάσιμο χρόνου αφού οι εξελίξεις είναι ραγδαίες και πιεστικές.

Είναι αναντίλεκτο γεγονός ότι, η μελλοντική πορεία της οικονομίας της χώρας, η ανταγωνιστικότητά και η ελκυστικότητά της, καθώς και η φήμη της, εξαρτώνται από το είδος και την αποτελεσματικότητα του φορολογικού καθεστώτος. Απαιτείται όπως γίνει μια αναλυτική και διεξοδική εργασία, έχοντας υπόψη το τι επέρχεται και τηρώντας μια ανοικτή και οριζόντια αντίληψη του όλου θέματος, καθώς και όπως υπάρχει διάθεση για

τομές και θεμελιώδεις, αν χρειαστεί, διαφοροποιήσεις. Πρόκειται για ένα εθνικής σημασίας και ένα από τα πιο θεμελιώδη μεταρρυθμιστικά και αναπτυξιακά έργα για την Κύπρο, το οποίο θα καθορίσει το πλαίσιο μέσα στο οποίο θα λειτουργεί η χώρα, οι πολίτες και οι επιχειρήσεις ενδεχομένως για την επόμενη εικοσαετία.

Θα το εκτιμούσαμε δε ιδιαίτερα αν είχαμε την ευκαιρία να σας εξηγήσουμε κατ' ιδίαν και αναπτύξουμε περαιτέρω τις απόψεις μας και θα χαρούμε να σας φιλοξενήσουμε σε ειδική σύσκεψη όλων των φορέων για το σκοπό αυτό στο ΚΕΒΕ ή σε σύσκεψη που θα πραγματοποιηθεί στο Υπουργείο σας.

Σας ευχαριστούμε εκ των προτέρων για τη θετική σας ανταπόκριση και παραμένουμε στη διάθεση σας.

Διατελούμε με εκτίμηση,

 Χριστόδουλος Ε. Αγκαστινιώτης Πρόεδρος 	 Αντώνιος Αντωνίου Πρόεδρος 	 Πιερής Μάρκου Πρόεδρος
 Χρίστος Κληρίδης Πρόεδρος 	 Θωμάς Καζάκος Γενικός Διευθυντή 	 Ανδρέας Γιασεμίδης Πρόεδρος
 Δόξα Νίκια Χατζηβασιλείου Πρόεδρος 		 Χριστόφορος Κουτουρούσις Πρόεδρος

Ευγένιος Ευγενίου
CEO

Χρήστος Βασιλείου
Managing Director

Πιέρης Μάρκου
CEO

Σταύρος Παντζαρίης
Chairman of the Board

Μάριος Κλείτου
CE

Κοινοποίηση: Γραμματέα Υπουργικού Συμβουλίου